

Vermeerderaar Jo Nouwen gebruikt weer Topigs 20-zeugen

'Geen beter saldo van **Deense zeugen**'

Jo Nouwen was een van de eerste Nederlandse vermeerderaars die overstapten op Deense zeugen. Hij was ook een van de eersten die weer terugkeerden naar Topigs. De biggen uit de Deense zeugen werden wel beter betaald, maar dat voordeel woog voor hem niet op tegen de nadelen. „Het saldo werd er niet beter op, dus dan houdt het op, hè.”

Fotoreportage varkensbedrijf Nouwen

Jo Nouwen heeft in Heythuysen een grote legpluimveehouderij. Daarnaast heeft het bedrijf een tak met 1.450 zeugen, waarvoor drie vaste medewerkers zorgen. De Topigs 20-zeugen worden gedekt met een Duitse Piétrain eindbeer. Bekijk de fotoreportage op www.pigbusiness.nl

De Deense genetica heeft de afgelopen jaren een flinke opmars gemaakt in Nederland. In 2010 had de Deense zeug nog een marktaandeel van 3,5 procent. Uit een laatste schatting van Pig Business eind vorig jaar heeft de Deense genetica nu een minimaal marktaandeel van 20 procent. De opkomst gaat vooral ten koste van de Topigs-zeug. Een paar vermeerderders zijn echter na verloop van tijd weer teruggekeerd naar Topigs-genetica. Niet iedereen wil dat verhaal vertellen aan een vakblad als Pig Business, aldus Topigs. Alsof er iets van schaamte meespeelt bij ondernemers: je hebt ergens voor gekozen, wat achteraf geen goede keuze blijkt te zijn geweest.

Jo Nouwen zit daar helemaal niet mee. De Limburgse ondernemer denkt rechttoe-rechtaan; als iets onder de streep geen voordeel oplevert, houd je er weer mee op, zo simpel is het. En dus wil hij best vertellen over zijn experiment met Deense zeugen.

Tweede tak

Het zeugenbedrijf is eigenlijk een tweede tak voor Pluimveebedrijf Nouwen BV; een omvangrijk legkippenbedrijf in het buitengebied van Heythuysen (LB). In 2000 kocht Nouwen er een varkensbedrijf bij met het idee om dit om te bouwen tot een groot opfokbedrijf voor de eigen leghennen. Tegen die vergoedingaanvraag rezen echter bezwaren van omwonenden. Nouwen besloot daarom het bedrijf gewoon voort te zetten als varkensbedrijf. En zo begon hij zijn carrière als

vermeerderaar, met 450 Topigs 20-zeugen. De nieuwe tak draaide technisch prima, vertelt hij. „In 2010 leverden de zeugen al ongeveer 15, 16 levendgeboren biggen per worp en zaten we al op 31 gespeende biggen per zeug per jaar.” De ondernemer zag kans om het zeugenbedrijf met circa duizend plaatsen uit te breiden. Die uitbreiding wilde hij doen met Deense zeugen.

„De berichten over de Deense zeugen waren toen heel positief”, vertelt hij aan de keukentafel. „De handel wilde voor de export naar Duitsland graag biggen van Deense zeugen vanwege de betere groei. Die biggen leverden een toeslag op van enkele euro’s.” De Deense gelten waren destijds wel 80 à 90 euro duurder dan de Topigs 20, aldus Nouwen. Hij wilde de overstap naar Deense genetica wel maken, mits hij de gelten voor dezelfde prijs kon krijgen als Topigs 20-gelten. En dat lukte. Omdat hij één van de eersten in Nederland was die met Deense zeugen ging werken, en er meteen duizend nodig had, kreeg hij de gevraagde korting. Ook werd afgesproken dat Nouwens bedrijf zou gaan fungeren als demobedrijf voor de Deense fokkerijorganisatie Danbred, zodat die daar met potentiële Nederlandse klanten konden komen kijken.

Nouwen bestelde de gelten in vier verschillende leeftijdsgroepen en huurde een stal om ze op te fokken. „Het was het proberen waard, ik had niks te verliezen”, geeft hij aan. In oktober 2010 voerde hij de eerste dekrijpe gelten aan op zijn vernieuwde en

uitgebreide zeugenbedrijf, waar de zeugen werden gehouden in grote groepen met voerligboxen met uitloop.

‘Niet beter dan Topigs’

„Toen de eerste Deense gelten gingen biggen, kwamen we er al snel achter dat ze niks beter waren dan de Topigs-zeugen”, vertelt Nouwen. „We zaten al op 15, 16 stuks levendgeboren biggen per worp, dat deden de Denen ook. Ook wat betreft het aantal gespeende biggen per zeug scoorden de Denen niet hoger dan de Topigs.” In de uniformiteit en de levensvatbaarheid van de biggen zat volgens hem ook weinig verschil. Wat Nouwen als vermeerderaar wel opviel, waren de zeer goede moedereigenschappen van de Deense zeugen. Ze bigden ook vlot af, stelt hij. Tevens werden ze prima berig, niets beter of slechter dan de Topigs-zeugen. Maar verder waren de nadelen volgens hem groter dan de voordelen. Zo zijn de Danbred-zeugen een stuk stressgevoeliger, is zijn ervaring. „Zeker de oudereworpszeugen, tweede-en-derdeworps, waren heel stressgevoelig rond het afbiggen.” Dat had ook zijn invloed op de hanteerbaarheid van de dieren. Met het uithalen en terugzetten waren ze een stuk agressiever dan hij bij de Topigs-zeugen gewend was. Nouwen: „Ik heb er zelfs wel eens een paar gemuilkorfd, omdat ze anders hun eigen biggen doodbeten.”

Eerder versleten

Het grootste nadeel is volgens Nouwen ►

Bedrijfsgegevens

Jo Nouwen heeft in Heythuysen een grote legpluimveehouderij. Daarnaast heeft het bedrijf een tak met 1.450 zeugen, waar drie vaste medewerkers voor zorgen. De zeugen worden gedekt met een Duitse Piétrain eindbeer. In 2010 voerde hij de eerste dekrijpe Deense gelten aan op zijn vernieuwde en uitgebreide zeugenbedrijf. In 2011 schakelde hij weer over op Topigs 20-zeugen. De technische resultaten van zijn 1.440 zeugen stemmen Nouwen tot tevredenheid. Gemiddeld produceren ze 15 levendgeboren biggen per worp en ruim 31 gespeende biggen per jaar. De worpindex is 2,42; het afbigpercentage 90 procent.

echter dat ze eerder versleten zijn. „Ze zijn gewoon een worp eerder op. Ik schat dat de vervanging zeker ongeveer 5 procent hoger ligt dan bij de Topigs”, zegt hij. „Van de duitzend die we vanaf 2011 hebben aangevoerd, lopen er nu misschien nog 180.”

Nouwen sluit niet uit dat de leverancier bij de selectie van de Danbred-gelten de lat wellicht wat laag heeft gelegd. In 2010 was er behoorlijk wat vraag naar Deense zeugen, en hij had grote koppels nodig. „Hoe scherp hebben ze geselecteerd? Dat weet je niet.” Volgens de varkenshouder hadden de Deense zeugen relatief veel pootproblemen, maar de gelten kwamen bij hem in een nieuwe zeugenstal, dan is de beton nog wat ruwer, geeft hij aan. „Dus of de extra uitval te wijten is aan een mindere kwaliteit beenwerk of aan de nieuwbouw, vind ik moeilijk te zeggen.” Niettemin blijft hij het gevoel houden dat de Deense zeugen gewoon minder lang meegaan.

Of ook de voeropname van de Deense zeugen hoger ligt dan van Topigs-uitgangsmateriaal, zoals wel wordt gezegd, kan Nouwen niet aangeven. „Ze zitten door elkaar in grote groepen van 35, 40 stuks, dat is niet na te gaan.” Wel heeft hij het idee dat de Deense zeugen zichzelf in de zoogperiode iets eerder weggeven. De voersamenstelling – zorgen voor voldoende energie – moet je dan niet onderschatten, weet hij.

‘Geen toegevoegde waarde’

Het afgelopen jaar had Nouwen een vervangingspercentage van gemiddeld 40 procent, van de Deense- en Topigs-zeugen samen. Want na de eerste bestelling van 1.000 Deense gelten (voor de gereduceerde prijs)

heeft hij geen nieuwe Deense gelten meer besteld. „Toen de eerste Denen hadden gebigd, zagen we gewoon dat ze voor ons geen toegevoegde waarde hadden. Het was de moeite van het proberen waard, maar het saldo werd er niet beter op. Onze technische resultaten waren al goed; de Denen brachten verder geen verbetering.”

Voor Nouwen is de rekensom simpel: de Deense gelten zijn tegenwoordig pakweg zes tientjes duurder dan de Topigs, stressgevoeliger en een worp eerder op. De paar euro extra die hij beurt voor de Deense gefokte biggen, kunnen die extra kosten niet compenseren. „Daarom zijn we er niet mee verder gegaan.”

Dat veel Nederlandse vermeerderaars toch vasthouden aan Deense genetica, kan Nouwen wel verklaren. „Als je technische resultaten wat lager liggen, kun je met Deense zeugen best een stap vooruit doen. En bovendien vraagt de handel om Deense biggen voor export, vanwege het hogere magervleespercentage. Al moet ik zeggen: de laatste keer hoorde ik van mijn Duitse afnemer dat ze daar ook weer wat van af stappen. De Deense gefokte biggen zouden ook wat stressgevoeliger zijn, niet altijd even gemakkelijk doorgroeien. Het schijnt dat er daardoor nu weer meer vraag komt naar biggen van andere zeugen.”

Spannende tijd

De Limburgse vermeerderaar houdt het daarom bij Topigs 20-zeugen. Die worden geleverd door fokbedrijf Coen Beerens uit het naburige Nederweert. Over die samenwerking is Nouwen prima te spreken. „De gelten worden goed berig.” De technische re-

Jo Nouwen speende vorig jaar gemiddeld ruim 31 biggen per zeug.

sultaten van zijn 1.440 zeugen stemmen ook tot tevredenheid, met 15 levendgeborene biggen per zeug, 31 gespeende biggen en een worpindex van 2,42.

Maar of dat het komende jaar ook zo goed blijft, daar maakt hij zich wel een beetje zorgen over. Want met ingang van 1 januari dit jaar geldt de eis dat de zeugen al vanaf dag 4 na dekken terug moeten naar de groep. „In alle andere EU-landen hoeft dat pas na vier weken”, moppert hij. Nouwen vreest dat het straks moeilijker wordt om bij de dragende zeugen goed op conditie te sturen. Bovendien: als er ééntje verwerpt, bestaat de kans dat andere zeugen in de groep de verworpen vruchtvliesjes opvreten. In één zo’n vliesje zit net zoveel van het hormoon prostaglandine als in het middel Planaat, wat je kunt spuiten om het afbiggen op gang te helpen. „Je hebt het risico dat het verwerpen dan door de hele groep heen gaat. Dit is voor alle vermeerderaars spannend. Afwachten hoe dit straks gaat.” ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Goede vooruitzichten voor 2014

Wekelijks levert Nouwen 800 à 900 biggen af aan een vaste afnemer. Die worden zowel in binnen- als buitenland afgezet. Nouwen maakt met de afnemer afspraken voor de lange termijn, meestal een jaar vooruit, gebaseerd op de Nordwest-notering plus toeslagen. De afgelopen twee jaar waren volgens de vermeerderaar niet slecht, gemiddeld brachten de biggen boven verwachting op. Momenteel is de markt ook goed, ervaart hij. Gezien de warme zomer van 2013 is het biggenaanbod nu wat krap en ook Spanje legt weer meer biggen op, weet Nouwen. De vooruitzichten voor 2014 lijken dan ook goed. „Voorwaarde is wel dat de vleesprijzen dit jaar aantrekken, want anders gaan er mesters omvallen”, voorspelt hij.

